

Χριστιανική Θεώρηση του χρόνου

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Βασίλειου Σκιαδά

Κάθε λογικά σκεπτόμενος άνθρωπος βλέπει την αρχή του νέου έτους σαν ένα ορόσημο στη ζωή του. Στέκεται για λίγο και διαλογίζεται το παρόν σαν ένα σύνορο ανάμεσα στο παρελθόν και το μέλλον. Συναισθάνεται πως το παρελθόν αποτελεί γι' αυτόν πεδίο αναμνήσεων και το μέλλον θέλει να το βλέπει ως πηγή ελπίδων. Το σίγουρο όμως είναι πως τόσο το παρελθόν όσο και το μέλλον δε μας ανήκουν. Μόνο το παρόν μας δίνεται από το Θεό για σωστή χρήση.

Κατά την Αγία Γραφή και του Πατέρες της Εκκλησίας ο φιλόανθρωπος Θεός «εν χρόνω» οικοδομεί την αληθινή ανθρωπότητα, τη βασιλεία της αγάπης και της ζωής Του. Η χριστιανική θεώρηση του χρόνου δεν είναι επινόηση του ανθρώπου, αλλά καρπός θείου φωτισμού και δώρο του Αγίου Πνεύματος. Ο χρόνος που μας δίνεται από το Θεό είναι απαραίτητος για τη σωτηρία μας, γιατί χωρίς αυτόν δεν είναι δυνατό να εννοήσουμε το θείο θέλημα και να απεργασθούμε τη σωτηρία μας.

«Το σωτήριο έργο του Θεού εν Χριστώ, γράφει επιφανής ορθόδοξος θεολόγος, δυνάμει με ετελείωσεν, έργω όμως συνεχίζεται και θα συνεχίζεται έως ότου περιλάβει όλο το χρόνο, όλη την ιστορία.» Ο Κύριος μας είπε ότι προτού επιστρέψει κατά τη Δευτέρα Παρουσία, το Ευαγγέλιο Του πρέπει να κηρυχθεί «πάση τη κτίσει». Πάνω σε αυτό οι Άγιοι Πατέρες παρατηρούν ότι βραδύνει τόσο πολύ η επιστροφή Του, γιατί η εντολή Του εκείνη δεν έγινε ακόμη πράξη.

«Κύριε σώσον ημάς» (Ματθ. 8, 25)

Ο λόγος του Θεού μας προτρέπει να ζούμε «εξαγοραζόμενοι τον καιρό, ότι αι ημέραι πονηραί εισί» (Εφεσ. 5, 16). Μας προτρέπει δηλαδή να ζούμε αξιοποιώντας το χρόνο μας σύμφωνα με το θείο θέλημά Του. Τον καιρό που κινδύνευαν οι μαθητές του Κυρίου από την τρικυμία, Του ζήτησαν με αγωνία να τους σώσει από τον κίνδυνο. Έτσι και κάθε πνευματικός αγωνιστής ζητεί από το Θεό να τον σώζει όχι μόνο από τους φανερούς κινδύνους αλλά και από τους αφανείς κινδύνους των εσωτερικών του μεταπτώσεων. Η μόνη ελπίδα σωτηρίας μας και το μόνο σταθερό σημείο στην κινητικότητα των πάντων και τη ροή του χρόνου είναι ο Κύριος μας Ιησούς Χριστός. Απ' αυτό το σταθερό σημείο αναφοράς πιανόμαστε κι εμείς στον παρόντα χρόνο για να βρούμε νόημα και σκοπό στη ζωή μας.

Ο μόνος χρόνος μέσα στον οποίο καλούμαστε να συνεισφέρουμε τις δικές μας δυνατότητες για τη σωτηρία μας είναι το παρόν. Γι' αυτό και ο Κύριος μας δίδαξε να λέμε στον Ουράνιο Πατέρα, «δος ημίν σήμερον». Του ζητάμε δηλαδή να μας δίνει μόνο για σήμερα «τον άρτο της ζωής», δηλαδή τη θεία Ευχαριστία και τη διδασκαλία Του, αλλά και τα αναγκαία για την παρούσα ζωή. Να μας τα δίνει ενόσω βρισκόμαστε ακόμη στην κατάσταση της θνητότητας για να νικήσουμε το θάνατο της αμαρτίας και της φθοράς.

Έτσι μπορούμε να ενεργούμε και να συνεργάζομαστε με τι Θεό για τη σωτηρία μας «άχρις ού το σήμερον καλείται». (Εβρ. 3,13). Δηλαδή όσο διαρκεί η παρούσα ζωή. Αφού μόνο το παρόν μας δίνεται από το Θεό προς αξιοποίηση. Όποιο κομμάτι του μέλλοντος ήθελε να μας δοθεί, θα μας δοθεί κι αυτό σαν παρόν για να το αξιοποιήσουμε κατά Θεό.

Είναι ενδεικτικό ότι στη λατρεία της Εκκλησίας μας όλα εκτυλίσσονται στο λειτουργικό παρόν. Οι εκφράσεις των διαφόρων τροπαρίων και ύμνων αναφέρονται στο παρόν, στο σήμερα. Στο πρόσωπο του Χριστού συνυπάρχει το παρελθόν και το μέλλον μέσα στο παρόν. Γι' αυτό με τη λατρεία και μάλιστα τη Θεία Λειτουργία επιτυγχάνεται η έξοδος μας από τον ασφυκτικό κλοιό του χρόνου και η είσοδος μας στο μυστήριο της ημέρας Κυρίου. Πρόκειται για την «όγδοη ημέρα» την Κυριακή που αποτελεί «εικόνα και τύπο» της νέας εν Χριστώ ζωής, της Αναστάσεως. Στην «όγδοη ημέρα» του θριάμβου και της Αναστάσεως του

Κυρίου καλούμαστε να ζούμε το παρόν που μας δίνεται από το Θεό. Αυτό το παρόν ξεδιπλώνεται μπροστά μας, για να εγγράψουμε στο βιβλίο της ζωής μας έργα αγάπης και αρετής. Ο χρόνος που μας δίνεται από το Θεό ως παρόν μεταβάλλεται με την αξιοποίηση του σε όργανο της ανωτέρας βουλής του Θεού που κάνει το παν για να μας δώσει τη δυνατότητα να σωθούμε από τη φθοροποιό αμαρτία.

Η αξιοποίηση του χρόνου αλλά και κάθε αγαθού προσδιορίζονται βασικά από την αρχή μέτρου. «Το μείζον της χρείας περιττόν και άχρηστον» θα μας πει ο ιερός Χρυσόστομος. Δηλαδή η σπατάλη του χρόνου λ.χ. μπροστά στην τηλεόραση, αλλά και κάθε άλλου αγαθού, είναι βλαπτική και επιζημία. Θεωρώντας το χρόνο που μας δίνεται από το Θεό, βλέπουμε να έχει μία τρισδιάστατη πραγματικότητα με διαστάσει της την πίστη, την ελπίδα και την αγάπη. Μέσα από αυτές τις θεολογικές αρετές ζούμε την «ώρα» του Χριστού, ο Οποίος αδιάκοπα «υπάγει και έρχεται πρός σωτηρία κάθε ανθρώπου» κατά την έκφραση του Κλήμεντα του Αλεξανδρέα. Έτσι ο χρόνος που ανασυγκροτείται μέσα στο χώρο της Εκκλησίας λαμβάνει καινούριες διαστάσεις μιας και μας τοποθετεί μπροστά στο Θεό. Η σωστή χρήση του χρόνου συμβάλλει όχι μόνο στην κατά Θεό σωτηρία μας, αλλά και στην ψυχοσωματική μας χαλάρωση, την πνευματική μας καλλιέργεια και ολοκλήρωση. Έτσι το ρεύμα του χρόνου δεν κυλά στο χάος, καθώς θέλουν οι απαισιόδοξοι ποιητές, αλλά οδηγεί στην ακτή της αιωνιότητας.

Η θεώρηση της εναλλαγής του χρόνου κάτω από το πρίσμα της αιωνιότητας δίνει νόημα και σκοπό στη ζωή μας. Για το χριστιανό ο χρόνος δίνεται από το Θεό, για να τον χρησιμοποιεί σωστά. Με το στίχο της δοξολογίας «καθ' εκάστην ημέραν ευλόγησω Σε και αινέσω το όνομα Σου» δίνουμε υπόσχεση στο Θεό να Τον υμνούμε διαρκώς. Από καταβολής του κόσμου υμνούν το Θεό οι Άγγελοι και οι δίκαιοι. «Υμνούν το Θεό οι άνθρωποι ως κτιστά ομοιώματα των ακτίστων ενεργειών της θεότητας» κατά τον άγιο Γρηγόριο τον Παλαμά. Ας υμνήσουμε, λοιπόν, κι εμείς τον Τρισυπόστατο Θεό για το χρόνο που μας χαρίζει, γιατί μόνον έτσι θα ικανοποιείται το εσώτερο «είναι» μας. Οποιος έχει συνηθίσει να υμνεί διαρκώς το Θεό σε τούτην εδώ τη ζωή, θα γίνει μέτοχος της αιώνιας χαράς να Τον υμνεί και στην ατέρμονα αιωνιότητα.

Πηγή: isagiastriados.com